

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบเทศบัญญัติของเทศบาลตำบลสวนขัน
เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๒

หลักการ

ให้มีเทศบัญญัติว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

เหตุผล

เพื่อประโยชน์ในการรักษาภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน
ในท้องถิ่น หรือเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ อันตรายที่เกิดจากการถูกสัตว์ทำร้าย
เหตุรำคาญต่างๆ และเพื่อรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ในเขตเทศบาล
ตำบลสวนขัน ซึ่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้กระทำได้โดยการตราเป็นเทศบัญญัติ จึงตรา
เทศบัญญัตินี้

เทศบัญญัติเทศบาลตำบลสวนขัน

เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรตราเทศบัญญัติว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นพระราชบัญญัติที่ดีที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลสวนขัน โดยความเห็นชอบของสภาเทศบาลตำบลสวนขัน และนายอำเภอช้างกลาง จึงตราเทศบัญญัติไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เทศบัญญัตินี้ เรียกว่า "เทศบัญญัติเทศบาลตำบลสวนขัน เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๒"

ข้อ ๒ เทศบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตเทศบาลตำบลสวนขัน ตั้งแต่วันวันถัดจากวันที่ได้ประกาศไว้โดยเปิดเผยที่สำนักงานของเทศบาลตำบลสวนขันแล้วเจ็ดวัน

ข้อ ๓ บรรดาเทศบัญญัติ ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในเทศบัญญัติหรือซึ่งขัดหรือแย้งกับเทศบัญญัตินี้ ให้ใช้เทศบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในเทศบัญญัตินี้

"การเลี้ยงสัตว์" หมายความว่า การเลี้ยงสัตว์ในสถานที่เลี้ยงสัตว์

"การปล่อยสัตว์" หมายความว่า การเลี้ยงสัตว์ในลักษณะที่มีการปล่อยให้อยู่นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์ รวมทั้งการสละการครอบครองสัตว์

"สถานที่เลี้ยงสัตว์" หมายความว่า คอกสัตว์ กรงสัตว์ ที่ขังสัตว์ หรือสถานที่ในลักษณะอื่นที่ใช้ในการควบคุมสัตว์ที่เลี้ยง

"เจ้าของสัตว์" หมายความว่า รวมถึง ผู้ครอบครองสัตว์ด้วย

"ที่หรือทางสาธารณะ" หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชนและประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้

"สิ่งปฏิกูล" หมายความว่า อุจจาระหรือปัสสาวะและสิ่งอื่นใดซึ่งเป็นสิ่งโสโครกมีกลิ่นเหม็น

"สัตว์ควบคุมพิเศษ" หมายความว่า

(๑) สัตว์สายพันธุ์ซึ่งมีลักษณะทางสายพันธุ์ดุร้าย รวมถึงสัตว์ลูกผสมสายพันธุ์ที่ดุร้ายด้วย เช่น สุนัขพันธุ์ร็อตไวเลอร์ สุนัขพันธุ์พิทบูลเทอเรีย สุนัขพันธุ์บางแก้ว สุนัขพันธุ์โดเบอร์แมน สุนัขพันธุ์อัลเซเชียน

(๒) สัตว์ที่มีประวัติทำร้ายคน หรือมีพฤติกรรมไล่ทำร้ายคนหรือสัตว์ โดยปราศจากการยั่วยุ

(๓) สัตว์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรีตำบลสวนขัน

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๕ เพื่อประโยชน์ในการรักษาสุขภาพความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน ในท้องถิ่น หรือเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ ให้พื้นที่ในเขตอำนาจของเทศบาลตำบลสวนขัน เป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ดังนี้

(๑) ให้พื้นที่เขตเทศบาลตำบลสวนขัน ห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์เหล่านี้โดยเด็ดขาด ได้แก่

(๑.๑) สัตว์มีพิษและสัตว์ดุร้ายต่างๆ

(๑.๒) งูพิษ และงูที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่คนและสัตว์เลี้ยง

(๑.๓) สัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

(๑.๔) สัตว์ที่ได้รับความคุ้มครองหรือควบคุมตามกฎหมายอื่นๆ

(๒) ให้พื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลสวนขัน ต่อไปนี้ เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ทุกประเภทโดยเด็ดขาด แต่ไม่รวมถึงการปล่อยสัตว์เพื่อการกุศล ตามประเพณี หรือเพื่อการขยายพันธุ์ ได้แก่

(๒.๑) สถานที่ราชการทุกแห่ง

(๒.๒) ในที่หรือทางสาธารณะอื่นใด รวมถึงตลาด

(๒.๓) พื้นที่สาธารณะประโยชน์อื่นๆ เช่น แหล่งน้ำสาธารณะ

สวนสาธารณะ ที่สาธารณะประจำหมู่บ้าน เป็นต้น

(๓) ให้พื้นที่เขตเทศบาลตำบลสวนขัน เป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ประเภทดังต่อไปนี้

(๓.๑) สุนัข

(๓.๒) แมว

(๓.๓) โค

(๓.๔) กระบือ

(๓.๕) สุกร

(๓.๖) แพะ

(๓.๗) แกะ

(๓.๘) เป็ด

(๓.๙) ไก่

(๓.๑๐) นก

(๓.๑๑) ห่าน

(๓.๑๒) ฝูง

- (๓.๑๓) กระต่าย
- (๓.๑๔) จระเข้
- (๓.๑๕) งู
- (๓.๑๖) สัตว์ควบคุมพิเศษ

(๔) ให้พื้นที่เขตเทศบาลตำบลสวนขันที่อยู่นอกเขตในข้อ (๒) เป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ซึ่งต้องอยู่ภายใต้มาตรการ ดังนี้

(๔.๑) สถานที่ตั้ง

(๔.๑.๑) ต้องเลี้ยงสัตว์ภายในสถานที่ของตนเอง และต้องตั้งอยู่ในสถานที่ที่ไม่ก่อให้เกิดอันตราย เหตุรำคาญหรือความเสียหายต่อผู้อื่น

(๔.๑.๒) ต้องมีบริเวณเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ซึ่งกันเป็นสัดส่วนและให้อยู่ ห่างจากที่ดินสาธารณะ ทางน้ำสาธารณะ หรือที่ดินต่างเจ้าของตน ตามความเหมาะสมต่อสภาพการเลี้ยงสัตว์ประเภทนั้นๆ โดยไม่ก่อให้เกิดอันตราย เหตุรำคาญหรือความเสียหายต่อผู้อื่น

(๔.๒) สถานที่เลี้ยงสัตว์

(๔.๒.๑) อาคารและส่วนประกอบหรือสิ่งก่อสร้างอื่นใดสำหรับการเลี้ยงสัตว์ ต้องมีความมั่นคงแข็งแรง มีลักษณะเหมาะแก่การเลี้ยงสัตว์ประเภทนั้นๆ โดยไม่ก่อให้เกิดอันตราย เหตุรำคาญหรือความเสียหายต่อผู้อื่น

(๔.๒.๒) พื้นต้องเป็นพื้นแน่น ไม่แฉะแฉะ เว้นแต่การเลี้ยงสุกร พื้นจะต้องเป็นพื้นคอนกรีตและมีความลาดเอียงพอสมควร เพื่อให้ น้ำและสิ่งปฏิกูลไหลลงทางระบายน้ำได้โดยสะดวก

(๔.๒.๓) หลังคา ต้องมีความสูงจากพื้นมากพอสมควร และมีช่องทาง ให้แสงสว่างหรือแสงแดดส่องภายในได้

(๔.๒.๔) คอกหรือกรง ต้องมีการกั้นเป็นสัดส่วนเหมาะสมกับจำนวนสัตว์ ไม่ให้สัตว์อยู่กันอย่างแออัด

(๔.๒.๕) การระบายอากาศ ต้องจัดให้มีการระบายอากาศให้ถ่ายเทได้ อย่างเพียงพอและเหมาะสม

(๔.๓) การสุขาภิบาลทั่วไป

(๔.๓.๑) จัดให้มีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคในสัตว์ ตามที่ทางราชการ ประกาศการเกิดโรคระบาดสัตว์

(๔.๓.๓) เมื่อสัตว์ตาย เจ้าของสัตว์จะต้องกำจัดซากสัตว์ให้ถูกสุขลักษณะเพื่อมิให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงหรือสัตว์นำโรค ทั้งนี้โดยวิธีที่ไม่ก่อเหตุรำคาญและไม่เป็น เหตุให้เกิดการปนเปื้อนของแหล่งน้ำ

(๔.๓.๔) ในกรณีที่มีเหตุอันควรอันสงสัยว่าสัตว์ที่เลี้ยงเป็นโรคอันอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน ให้เจ้าของสัตว์แยกสัตว์นั้นไว้ต่างหากและแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบภายใน ๒๔ ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ทราบเหตุนี้ ทั้งนี้ต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่ได้รับมอบหมาย

(๔.๓.๕) รักษาสถานที่เลี้ยงสัตว์ให้สะอาดอยู่เสมอ จัดให้มีระบบการระบายน้ำและกำจัดสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะ ไม่ปล่อยให้เป็นที่สะสมหมักหมมจนเกิดกลิ่นเหม็น รบกวนผู้ที่อยู่บริเวณใกล้เคียง

(๔.๓.๖) ควบคุมดูแล ระมัดระวังและป้องกัน มิให้สัตว์ก่อเหตุเดือดร้อน รำคาญ หรือความเสียหายต่อผู้อื่น

(๔.๔) พื้นที่ที่อยู่นอกเขตในข้อ (๒) เป็นเขตการเลี้ยงสัตว์ประเภทสุนัขและแมว ซึ่งต้องอยู่ภายใต้มาตรการตามข้อ (๔.๑) (๔.๒) และ(๔.๓) และมาตรการที่เพิ่มเติม ดังนี้

(๔.๔.๑) เจ้าของต้องนำสุนัขและแมว ที่มีอายุ ๓ เดือนขึ้นไป ไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเป็นครั้งแรก และต้องนำสัตว์ไปฉีดวัคซีนครั้งต่อไปตามที่กำหนดในใบรับรองการฉีดวัคซีน

(๔.๔.๒) จัดให้มีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคในสุนัขและแมว เพื่อป้องกันอันตรายจากการแพร่เชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์มาสู่คน

(๔.๔.๓) กรณีเป็นสัตว์ควบคุมพิเศษ จะต้องเลี้ยงในสถานที่หรือกรงที่ สุนัขไม่สามารถเข้าถึงบุคคลภายนอก และมีป้ายเตือนให้ระมัดระวัง โดยสังเกตได้อย่างชัดเจน

(๔.๔.๔) ในกรณีเป็นสัตว์ควบคุมพิเศษ หากจะนำออกนอกสถานที่เลี้ยง เจ้าของสัตว์เลี้ยงดังกล่าว จะต้องผูกสายลากจูงที่แข็งแรงและจับสายลากจูงตลอดเวลา ต้องใส่อุปกรณ์ครอบปาก และจับสายลากจูงห่างจากตัวสุนัขไม่เกินห้าสิบเซนติเมตรตลอดเวลา

(๔.๔.๕) การแจ้งขึ้นทะเบียน เกิด ตาย ย้ายเข้า - ออก ของสุนัขหรือแมวในพื้นที่ตำบลสวนขัน ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่สุนัขหรือแมวเกิด ตาย ย้ายเข้า - ออก

(๔.๔.๖) ปฏิบัติการอื่นใด ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นโดยคำแนะนำของ เจ้าพนักงานสาธารณสุขประกาศกำหนด

(๔.๕) พื้นที่ที่อยู่นอกเขตในข้อ (๒) เป็นเขตการเลี้ยงสัตว์ทุกประเภทที่นำเข้า จากต่างประเทศและต้องอยู่ภายใต้มาตรการ ดังต่อไปนี้

(๔.๕.๑) การนำสัตว์เข้าประเทศ จะต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามขั้นตอนของกรมปศุสัตว์ และต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

(๔.๕.๒) เพื่อป้องกันการแพร่พันธุ์ของสัตว์นำเข้าจากต่างประเทศ ห้ามมิให้ผู้เลี้ยงสัตว์ซึ่งนำเข้าจากต่างประเทศทุกชนิด ปล่อยหรือทิ้งสัตว์ดังกล่าวในที่หรือทางสาธารณะ

(๔.๖) สัตว์ที่ถูกกำหนดให้ต้องขึ้นทะเบียน หรือมีกฎหมายอื่นใดกำหนดให้ต้องดำเนินการเพื่อควบคุมสัตว์ดังกล่าว ผู้เลี้ยงสัตว์นั้นๆ จะต้องดำเนินการขึ้นทะเบียนหรือต้องดำเนินการขึ้นทะเบียนตามที่กฎหมายกำหนดให้ถูกต้อง ในกรณีที่ต้องมีเครื่องหมายสัญลักษณ์ติดที่ตัวสัตว์นั้น เจ้าของสัตว์นั้นๆ จะต้องจัดหาและจัดให้มีเครื่องหมายสัญลักษณ์ติดที่ตัวสัตว์นั้นตลอดเวลาด้วย

ข้อ ๖ การเลี้ยงสัตว์ในลักษณะของฟาร์มเลี้ยงสัตว์นั้น นอกจากจะต้องปฏิบัติตามข้อ ๕ แล้ว ยังต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการทำฟาร์มสัตว์นั้นด้วย

ข้อ ๗ ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบสัตว์ในที่หรือทางสาธารณะอันเป็นการฝ่าฝืนข้อ ๕ โดย ไม่ปรากฏเจ้าของให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกักสัตว์ดังกล่าวไว้เป็นเวลาอย่างน้อยสามสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดแล้วยังไม่มีผู้ใดมาแสดงหลักฐานการเป็นเจ้าของ เพื่อรับสัตว์คืนให้สัตว์นั้นตกเป็นของเทศบาลตำบลสวนขัน แต่ถ้าการกักสัตว์ไว้อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่สัตว์นั้นหรือสัตว์อื่น หรือต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควร เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะจัดการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์นั้นตามควรแก่กรณีก่อนถึงกำหนดเวลาดังกล่าวก็ได้ เงินที่ได้จากการขายหรือขายทอดตลาดเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายในการขาย ทอดตลาดและค่าเลี้ยงดูสัตว์แล้วให้เก็บรักษาไว้แทนสัตว์

ในกรณีที่มิได้มีการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์ตามวรรคหนึ่งและเจ้าของสัตว์มาขอรับสัตว์คืนภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง เจ้าของสัตว์ต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการเลี้ยงดูสัตว์ให้แก่เทศบาลตำบลสวนขัน ตามจำนวนที่ได้จ่ายจริงด้วย

ในกรณีที่ปรากฏว่าสัตว์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบนั้นโรคติดต่ออันอาจเป็นอันตรายต่อประชาชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจทำลายหรือจัดการตามที่เห็นสมควรได้

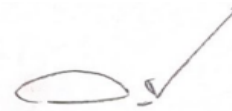
ข้อ ๘ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ปฏิบัติ หน้าที่ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในเขตอำนาจของเทศบาลตำบลสวนขัน ในเรื่องใดหรือทุกเรื่องก็ได้

ข้อ ๙ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเทศบัญญัตินี้ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ ๑๐ ให้นายกเทศมนตรีตำบลสวนขันรักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ ออกระเบียบ ประกาศหรือคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๔ มิ.ย. ๒๕๖๒

(ลงชื่อ)

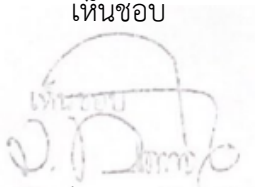
(นายวิรัตน์ สันตจิตร์)

ปลัดเทศบาล ปฏิบัติหน้าที่

นายกเทศมนตรีตำบลสวนขัน

เห็นชอบ

(ลงชื่อ)

(นายวิรัช ขุนนิล)

นายอำเภอช้างกลาง

เทศบัญญัติเทศบาลตำบลสวนขัน

เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๒

เทศบาลตำบลสวนขัน

อำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช